

ЛІТЕРАТУРА

1. Дзюбишина-Мельник Н. Я. Художній стиль і мова творів для дітей / Н. Я. Дзюбишина-Мельник // *Культура слова*. – К., 1992. – Вип. 42. – 85 с.
2. Ильинский А. А. Роль и функции фразеологических единиц в романе В. Максимова “Прощание из ниоткуда” : автореф. дис. ... канд. филол. наук. : 10.02.01 “Русский язык” / А. А. Ильинский. – Тамбов, 2004. – 13 с.
3. Космеда Т. А. Аксиологічні аспекти прагмалінгвістики: формування і розвиток категорії оцінки / Т. А. Космеда. – Л. : ЛНУ імені Івана Франка, 2000. – 350 с.
4. Огар Е. І. Мова дитячого літературного дискурсу : функціонально-комунікативні аспекти дослідження / Е. І. Огар // *Вісник СумДУ*. – 2006. – № 3 (87). – С. 10–17.
5. Папіш В. А. Семантико-функціональна природа фразеологізмів у художній прозі закарпатських письменників (40–90 рр. ХХ ст.) : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова” / Папіш Віталія Андріївна. – Ужгород, 2003. – 209 с.
6. Пушко Л. В. Реалізація аксіологічної функції фразеологізмів з рослинними номінаціями на позначення інтелектуальної діяльності людини (на матеріалі англійської, української та російської мов) / Л. В. Пушко // *Вісник СумДУ. Серія “Філологія”*. – 2008. – № 1. – С. 87–89.
7. Солодуб Ю. П. Сопоставительный анализ структуры лексического и фразеологического значения / Ю. П. Солодуб // *Филологические науки*. – 1997. – № 5. – С. 43–54.
8. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови / В. Д. Ужченко, Д. В. Ужченко. – К. : Знання, 2007. – 497 с.
9. Українська дитяча література / Упоряд. І. А. Луценко, А. М. Подолинний, Б. Й. Чайковський. – К. : Вища школа, 1992. – Ч. 1. – С. 103–237.
10. Федосов И. А. Функционально-стилистическая дифференциация русской фразеологии : автореф. дис. ... доктора филол. наук. : спец. 10.02.01 “Русский язык” / И. А. Федосов. – Ростов-на-Дону, 1977. – 39 с.

ФРАЗЕОЛОГІЗМИ УКРАЇНСЬКОЇ І РОСІЙСЬКОЇ МОВ ЗІ СЛОВОМ-КОМПОНЕНТОМ ЗОЛОТО: ДО ПРОБЛЕМИ МОТИВАЦІЇ ЦІЛІСНОГО ЗНАЧЕННЯ

СОТОВА Т. М.

Харківський національний аграрний університет імені В. В. Докучаєва

У сучасних фразеологічних розвідках, як і лінгвістичних загалом, за домінуючий напрям аналізу мовного матеріалу править антропоцентричний, оскільки саме цей “підхід до вивчення мовних одиниць збуджує зацікавленість до ролі мови як суспільного явища в системі духовних цінностей етносу, до взаємовідношення народу – творця мови та власне мови як значною мірою творця її носія” [4, с. 7]. І тому, слідом за Д. О. Добровольським, Ю. М. Карауловим, О. О. Корніловим, О. С. Кубряковою, В. А. Масловою, В. М. Телія, О. Д. Шмельовим, уважаємо цілком справедливим твердження про те, що повноцінне знайомство з будь-якою національною культурою обов’язково передбачає не лише вивчення її матеріальної складової, а й необхідність проникнення й розуміння способу мислення нації, спробу подивитися на світ очима носія цієї культури. Відповідно, мова “намагається відобразити й зафіксувати все безкінечно різноманітне й неповторне бачення

світу певним етносом” [7, с. 85]. Зауважимо також, що “особливості співвідношення мови та мислення, мови та культури, мови та мовлення на даних, які надають різні етнічні групи, є вельми корисними для розвитку теорії міжкультурної комунікації, оскільки дозволяють передбачити можливі проблеми у спілкуванні людей, що є носіями різних мов і запобігти непорозумінням у процесі спілкування” [8], а це, у свою чергу, дозволяє також підвищити ефективність викладання іноземних мов шляхом залучення результатів зіставних досліджень. Усе це й зумовлює актуальність пропонованої розвідки.

Необхідність порівняти особливості реалізації уявлення про багатство в українській і російській мовних картинах світу (МКС), пов’язаних зі словом *золото* / *золотий*, і встановити можливий взаємозв’язок між цілісним фразеологічним значенням і значенням стрижневого слова-компонента становила мету нашої роботи.

І в українській, і в російській мовах слово *золото* функціонує з подібним значенням – “жовтий, м’який, ковкий метал, що належить до благородних металів; перен. про велике багатство, розкоші” [2, с. 475]; “благородный метал желтого цвета, обладающий большой гибкостью, ковкостью и тягучестью; перен. о большом богатстве” [11, с. 1316]. Як відомо, з найдавніших часів *золото* наділяється багатозначною символікою і позначає найширший спектр якостей: від чистоти, витонченості до духовної обізнаності, правди, гармонії, мудрості, земної сили, слави, пишності, знатності й багатства [16, с. 122]. В. В. Жайворонок наголошує, що в українській культурі *золото* здавна виступає ознакою багатства й контрастом до злиднів, бідності; є ознакою багатства, але частіше нечесно нажитого; як досконалий метал, що не піддається псуванню. Золото зробилося символом найдорожчого, найдосконалішого і в широкому розумінні вживається в колядках, у величальних піснях [3, с. 253]. У російських народних уявленнях *золото* символічно пов’язують із довговічністю, багатством, що співвідносяться з уявленням про “верхній” світ, про сферу божественного, з вищими цінностями. Золотий колір як ознака достатку й успіху – один з найпопулярніших образів у піснях, ворожіннях, колядках (напр., у колядках золотими зображуються ворота і стовпи господарського двору); на “тому світі”, що сприймають як царство достатку, все забарвлене в золотий колір [1, с. 244]. Тож можна стверджувати, що в українській і російській культурах *золото* стало символом багатства, знатності, довговічності й мотивувало комплекс стійких асоціацій, сформованих на основі фольклорних, міфологічних та біблійних сюжетів.

У фразеологічних і тлумачних словниках української мови [6; 12–14; 17–19] репрезентовано такі фразеологічні одиниці (ФО), що в лексичному наповненні мають слово-компонент *золото* / *золотий*: *закупатися в сріблі-золоті*; *гребти гроші (золото) лопатою (жменею)*; *золотий дощ*; *золоте дно*; *купатися (митися) в золоті (в розкошах, в розкоші)*; *золотий фонд*; *золоте руно*; *золотий телець (ідол)*; *золотий мішок*; *ловити золоту рибку*; *золота молодь*. Подібні ФО наявні й у фразеологічних і тлумачних словниках російської мови [1; 11; 15; 17]: *золотая молодёжь*; *золотое дно*; *золотой дождь*; *золотой (де-нежный) мешок*; *золотой (златой) телец*; *золотой фонд*; *золотая лихорадка*; *купаться в золоте*; *гребти деньги [золото, серебро] лопатой*.

Як в українській, так і в російській мові й культурі репрезентовані ФО на позначення заможних молодих людей, які вирізняються із загальної маси своїми фінансовими статками й підтримкою впливових батьків, – *золота молодь і золотая молодежь*. ФО *золота молодь* зафіксована в українських фразеологічних словниках зі значенням “презирлива назва байдикуючої молоді з дворянсько-буржуазних верств суспільства” [17, с. 64]. Сучасне суспільство одиницею (ФО) *золота молодь* називає дітей впливових, заможних батьків; молодь, яка відкрито протистоїть загальноприйнятим нормам, правилам поведінки, інколи нехтує ними й прикривається зв’язками й підтримкою батьків. – *Мені не містилося в голові, щоб той Солонина, якого я досі звик бачити в товаристві провінціальної “золотої молоді” ..., цей урядовець з блискучою прищипкою та впливовими родинними зв’язками – опинивсь раптом на селі в ролі сільського крамаря!..* (М. Коцюбинський) [12: Т. 3, с. 681].

У російській мові ФО *золотая молодежь* має синонімічне значення – “молодые люди из богатых, привилегированных семей” [1, с. 240] і у внутрішній формі так само реалізує стереотипне уявлення про молоде покоління як про людей, що ведуть безтурботний спосіб життя, більш легковажний порівняно зі старшим поколінням; через семантику слова-компонента *золота / золотая* символічно пов’язується з ідеєю “елітарності”, привілейованості, виділення із загальної маси: – *Зря ты так, я как раз не считаю богатых людей золотой молодёжью. Конечно, они могут многое себе позволить – квартиру, машину, коттедж, но чтобы всё это иметь, надо пахать, как папа Карло* (С. Максимов); *Время золотой молодёжи прошло, и, хотя родительские связи по-прежнему в цене, большинство МоБо [московской буржуазии] пробивают себе дорогу самостоятельно* (АиФ, 2000) [1, с. 240]. Фразеологізм – калька з французької мови *jeunesse dorée*. Спочатку так називали у Франції багату контрреволюційну молодь (1794 р.). Пізніше фразеологізм не використовувався, але завдяки історичним роботам Міньє, Тібодо, Прюдомма після 1824 р. увійшов в обіг, поступово втративши свій політичний сенс [1, с. 240]. Як бачимо, в українській та російській культурах одиниця зазнала переосмислення.

У фразеологічних одиницях *купатися в золоті* (в розкошах, в розкоші і т. ін.), *купатися в золоте* також актуалізовані тотожні значення, відповідно “жити в багатстві, щасливо, мати всього в достатку” [19: Т. 1, с. 405]: – *Дай же, Боже, щоб наші молоді живі та здорові були – у щасті кохалися, у розкоші купалися, до самого віку нічого лихого не знали!* (П. Мирний) [18, с. 168]. *Купались далі в золоті князі, А закуті і смерди, як до того, В землі греблись* (Д. Павличко); *Явдоха [в офіцера] з півроку ... в розкошах купалася* (П. Мирний); *За рахунок працюючого люду вона [буржуазія] буде своє благополуччя, купається в розкошах* (І. Цюпа); і “обладать огромными денежными суммами, быть баснословно богатым” [1, с. 342-343]: *Это целая жизненная школа. И в ней, как и в любой школе, есть успевающие и отстающие. Не всем купатся в золоте, ... но можно к этому стремиться* (Фонд “Финансовое благополучие”, 2002); – *И ты еще думаешь, выходит тебе замуж за Крису или нет?! Он миллионер, поедешь в Штаты, будешь купатся в золоте.* (С. Максимова, Двое) [1, с. 342]. Дієслово укр. *купатися* / рос. *купатся* позначає занурення суб’єкта в рідку субстанцію і в поєднанні з компонентом *золото* входить у метафору, що створює образ

незліченного багатства, розміри якого набагато перевищують потреби його власника. ФО загалом відображає стереотипне уявлення про достаток і матеріальну забезпеченість.

Фразеологізм *закупатися в сріблі-золоті* є синонімом до ФО *купатися в золоті* (в розкошах, в розкоші і т. ін.) і закріпив в українській мові зі значенням “стати дуже багатим” [12: Т. 3, с. 173], на що вказують слова-компоненти срібло, золото як сигналізатори багатства, розкошів. Наприклад: – *І підеш тоді, Милий синочку, І з панами сам Порівняєшся, В сріблі-золоті закупасишся* (С. В. Руданський).

І в українській, і в російській мові ФО *гребти* (загрібати, горнути і т. ін.) *гроші* (золото і т. ін.) *лопатою* (жменю) і *грести* (загребать, огребать) *деньги* [золото, сrebro] *лопатою* функціонують з подібними значеннями: “дуже швидко, без великих затрат праці багатіти, наживатися” [19: Т. 1, с. 196] і, відповідно, “иметь большие доходы, получают много денег” [11: Т. 3, с. 385]. Мотиваційна основа – словосполучення-прототип – створює виразну внутрішню форму: швидко, без особливих зусиль (знаряддя накопичення – лопата / жменя й специфічна дія – загрібати / горнути / і грести / загребать / огребать) накопичувати золото, гроші / деньги (показник статку) в одному місці. Саме тому фразеологізм і сприймається як одиниця, що вербалізує стійке уявлення про заможних людей, яким у житті легко й швидко вдається багатіти. Наприклад: – *Ну, там, Лесю, чоловік зразу багатіє, коли повірити панові з Білої Церкви, – заступився за Америку Білоус. – Там гроші лопатою гребуть* (М. Стельмах); *Старший брат і ні гадки собі: лежить та загріба гроші лопатою – усе йому бог дає* (О. Стороженко) [19: Т. 1, с. 196]; *Каталку купив. Так ви забрали собі в голову, що гроші в мене як половина – лопатою гребу* (М. Стельмах); – *Сказано, діду, що ти великий багач, по сто мітлів [мітел] щотижня продаєш, гроші лопатою загрібаєш* (І. Франко) [14, с. 168]; *И вынулось колечко ей Под песенку старинных дней: “Там мужички-то все богаты, Гребут лопатой серебро!”* (А. С. Пушкин).

ФО *золотий дощ* “великі несподівані прибутки” [19: Т. 1, с. 268] – це одиниця “міфологічного” походження. Вислів походить з міфу про Данаю, до якої Зевс з’явився у вигляді золотого дощу. Сучасний зміст вислову – несподіване багатство [6, с. 113]; – *Золотий дощ сипав до рук чиновників, які, з часу нігілізму, почули себе абсолютними панами країни і стали господарювати в ній...* (І. Франко); *Золотий дощ упав і прилип до їхніх рук, а голодний селянин одержав на місяць мішок муки, змішаний наполовину з висівками, з піском, з глиною і найрізноманітнішими домішками. На, маєш, це від царя!* (Л. Толстой) [6, с. 113]; – *Усе їм – золотим дощем: нагороди, лауреатство, любимчики народу* (О. Гончар). Як і в українській мові, російський фразеологізм *золотий дощ* реалізує значення “большие денежные суммы, богатство” [1, с. 245]. Компонент *золото* осмислюється як символ багатства, достатку, що у свою чергу пов’язані з уявленням про долю, успіх, благополуччя. Ознакою *золотий* наділяється все чудове, найцінніше: у внутрішній формі ФО *дощ* сприймається як диво, що “звалилося” з неба, як щось рідкісне й цінне само по собі [1, с. 245]: *Итак, на Россию пролился золотой дождь западных инвестиций* (МК, 1999); *Кроме того, выступления приносили звонкую монету, а когда в*

деле появилась еще и Соня, то на них пролился золотой дождь (Д. Донцова); Первая мировая война пролилась золотым дождем: нескончаемые заказы на зерно, мясо, шерсть, кожу, руды (МК, 2002). Отже, ФО *золотий дощ*, як в українській, так і в російській мовах, сигналізує про заможність людини, зумовлену великими несподіваними грошовими прибутками.

Корпус фразеологізмів української і російської мов фіксує фразеологізми *золотий телець (ідол)* [18, с. 201] і *золотой (златой) телец* [17, с. 269]. За біблійною легендою, золотий телець – ідол, якому поклонялися іудейські племена (Исход, 32, 1-8). Він, як і багато інших знакових для цієї культури предметів, був зроблений із золота, що наділяло його, за розумінням іудеїв, надзвичайною силою й владою. У фразеологічній же семантиці одиниць обох мов реалізувалося значення “багатство”, “гроші; влада золота, грошей”: – *Можже, пошукувач докторського ступеня пропонує якісь нові, оригінальні розробки? Можже, знайде він у цій брошурці бодай натяки на те, що Кучмієнко спокушається не золотим тельцем докторства, не дияволом, а все ж таки істиною? Бо треба ж уміти розпізнати справжнє покликання...* (П. Загребельний); *Наступающая эпоха есть эпоха духа, в котором золотой телец – кумир уходящей расы – потеряет всякое значение* [15, с. 414].

Українська мова презентує ФО *грошовий (золотий) мішок* зі значеннями “капітал, багатство” [14, с. 398]; “хто-небудь багатий” [18, с. 111]. В Українсько-російському і російсько-українському фразеологічному словнику ФО *золотой (денежный) мешок* зафіксована лише з одним значенням “очень богатый человек” [17, с. 269]: – *Пишина галерея прихильників і служок грошового мішка, .. фанатиків збагачення вийшли з-під Тобілевича* (М. Рильський); *За їхніми спинами господарі золотих мішків* (В. Большак); [Лиза:] *Вот например, полковник Скалозуб, И золотой мешок, и метит в генералы* (А. Грибоедов) [11: Т. 4, с. 1322]. Думаємо, це можна пояснити стійкими асоціаціями, які пов’язані зі словом-компонентом мішок / мешок у відповідних мовах і культурах. Цілком очевидно, що на стадії фразеологізації в базовому словосполученні лексема *мішок* реалізувала домінантні семи “вмістилище чого-небудь”, “кількість чого-небудь”, “велика кількість”. Відповідна одиниця російської мови засвідчує той факт, що слово *мешок* викликало в уявленні мовців образ людини, в синтезі зі словом-компонентом *золотой* з’являлася характеристика “заможна особа”.

Обидві названі мови фіксують ще одну одиницю на позначення заможності – *золотий фонд і золотой фонд* “про кого-небудь, що-небудь особливе цінне” [17, с. 65] і відповідно “о ком-либо, чём-либо особенно ценном” [17, с. 269]. Згідно з Великим тлумачним словником фонд – “кошти або матеріальні цінності, що мають цільове призначення; кошти, цінності, які нагромаджуються шляхом збирання для кого-, чого-небудь” [2, с. 1542]. У російській мові слово фонд має синонімічне значення “денежные средства или материальные ценности, используемые для разных целей; денежные средства, создаваемые обычно путем сбора в пользу кого-, чего-либо” [11: 16, 1470]. Компонент *золото* вказує, що це надзвичайно дорогі цінності.

У російській мові ФО *золотая лихорадка* реалізує значення “возбуждение, охватывающее слои капиталистического общества, связанные с золотоисканием, возникающее под влиянием жажды наживы в связи с открытием новых золотых россыпей” [11, с. 1321]; “сильное желание добыть как можно больше золота, денег” [15, с. 414]. Якщо людина наживається на чому-небудь, то поступово збагачується. Слово-компонент *лихорадка* в лексичному наповненні ФО реалізує семи “хворобливе бажання збагатитися”, “бути багатим”: *Горячечный бред этой золотой лихорадки, охвативший К. округ, длился около года, но разрешился для многих разорениями* (Латкин) [11: Т. 4, с. 1321].

Як в українській, так і в російській мовах ФО *золоте руно / золотое руно* засвідчують прямий зв'язок із джерелом виникнення – давньогрецьким міфом про аргонавтів, що, як відомо, прагнули за будь-яку ціну повернути на Батьківщину символ заможності й благополуччя – золоту баранячу шкуру [12: Т. 8, с. 910]. Саме тому в обох мовах цей фразеологізм вербалізує уявлення мовців про “те, що має найвищу якість, становить чие-небудь багатство” [19: Т. 2, с. 775]: *Отари [овечок] – золотое руно степовиків – блукають по всьому примор'ю* (О. Т. Гончар); *Він “зайцем” подався ще по золотое руно до Кракова і Варшави – але ж і там не для пса, мовляв, ковбаса* (П. Козланюк) [19: Т. 2, с. 775].

Серед українських фразеологізмів на позначення заможності знаходимо ФО літературного походження *ловити золоту рибку*, яка реалізує значення – “нажитися; мати вигоду з чого-небудь, користуючись сприятливими обставинами” [13, 72]. Певна річ, у фразеологічних словниках вона з'явилася завдяки відомій казці О. С. Пушкіна, з огляду ж на головні події, стає зрозумілим, що саме головний персонаж – золота рибка – асоціюється у свідомості мовців зі стабільним джерелом збагачення. – *Не в гордій самотності ловила Красникова “золоту рибку”* (Рад. Укр.) [13, с. 72]. Проте зауважимо, що подібної одиниці російська мова не презентує. Здійснений аналіз фразеологізмів української і російської мов, у лексичному наповненні яких наявні золото / золотий, дозволяє стверджувати, що в цілісному значенні ФО певним чином реалізовані семи “ставати багатим”, “бути багатим”, мотивовані насамперед названими словами-компонентами, а отже, це є показником спільних елементів, що формують уявлення українців і росіян про багатство, добробут. Проте вербалізація поняття “заможність” не обмежується лише окресленими фразеологізмами, що може становити предмет наступних розвідок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Большой фразеологический словарь русского языка. Значение. Употребление. Культурологический комментарий / Отв. ред. В. Н. Телия. – М. : АСТ-ПРЕСС КНИГА, 2006. – 784 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Укл. і гол. ред. В. Т. Бусел. – Ірпінь : ВТФ “Перун”, 2005. – 1728 с.
3. Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури / Укл. В. В. Жайворонок. – К. : Довіра, 2006. – 703 с.
4. Жайворонок В. В. Українська етнолінгвістика / Віталій Вікторович Жайворонок. – К. : Довіра, 2007. – 262 с.

5. Залевская А. А. Национально-культурная специфика картины мира и различные подходы к ее исследованию / А. А. Залевская // *Языковое сознание и образ мира* : сб. науч. ст. – М., 2000. – Режим доступа : http://www.iling-ran.ru/library/psylingva/sborniki/Book2000/html_204/1-5.html
6. Коваль А. П. Крилаті вислови в українській літературній мові. Афоризми. Літературні цитати. Образні вислови / А. П. Коваль, В. В. Коптілов. – К. : Вища школа, 1975. – 335 с.
7. Корнилов О. А. Языковые картины мира как производные национальных менталитетов : [монография] / Олег Александрович Корнилов. – М. : ЧеРо, 2003. – 349 с.
8. Левицький А. Е. Українська зіставна лексикологія початку ХХІ століття: перспективні напрями / А. Е. Левицький. – Режим доступа : <http://eprints.zu.edu.ua/1082/1/061aespn.pdf>
9. Лисиченко Л. А. Лексико-семантичний вимір мовної картини світу / Л. А. Лисиченко. – Х. : Вид. група “Основа”, 2009. – 191 с.
10. Маслова В. А. Когнитивная лингвистика : / Валентина Авраамовна Маслова. – Минск : ТетраСистемс, 2008. – 272 с.
11. Словарь современного русского литературного языка : в 17 т. / Под ред. В. И. Чернышёва – Л. : Изд-во АН СССР, 1950-1965 ; Т. 3. – Л. : Изд-во АН СССР, 1954. – 1340 с. ; Т.4. – Л. : Изд-во АН СССР, 1955. – 1364 с. ; Т. 16. – Л. : Наука, 1964. – 1610 с.
12. Словник української мови : у 11 т. – К. : Наук. думка. – Т.3. – 1972. – 744 с. ; Т. 5. – 1974. – 840 с. ; Т. 8. – 1977. – 929 с.
13. Словник фразеологічних синонімів / Укл. М. П. Коломієць, Є. С. Регушевський. – К. : Рад. школа, 1988. – 199 с.
14. Словник фразеологізмів української мови / Укл. В. М. Білоноженко, І. С. Гнатюк, В. В. Дятчук та ін. – К. : Наук. думка, 2008. – 1104 с.
15. Толковый словарь русского языка : Ок. 7000 словар. ст. : Свыше 35 000 значений : Более 70 000 иллюстрат. примеров / Под ред. Д. В. Дмитриева. – М. : Апрель; АСТ, 2003. – 1582 с.
16. Тресиддер Дж. Словарь символов / Джек Тресиддер. – М. : ФАИР-ПРЕСС, 1999. – 448 с.
17. Українсько-російський і російсько-український фразеологічний тлумачний словник / І. С. Олійник, М. М. Сидоренко. – К. : Рад. школа, 1991. – 400 с.
18. Фразеологічний словник української мови : Близько 2500 виразів / В. Д. Ужченко, Д. В. Ужченко. – К. : Освіта, 1998. – 226 с.
19. Фразеологічний словник української мови / Укл. В. М. Білоноженко, В. О. Винник, І. С. Гнатюк. – Кн. 1–2. – К. : Наукова думка, 1993. – 984 с.

СТЕРЕОТИП ЯК ВЕРБАЛІЗОВАНИЙ ФРАГМЕНТ ОБРЯДОФРАЗЕМ СХІДНОСЛОБОЖАНСЬКИХ ГОВІРОК

ЦАРЬОВА І. В.

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

Однією з відносно нових наукових галузей синтезованого типу є обрядова фразеологія (обрядофразеологія) – комплексна гуманітарна дисципліна, одним із першочергових завдань якої є встановлення корпусу, складу, репертуару фундаментальних обрядових концептів. Безперечним є факт, що мови культури різноманітні. Адже “за своєю суттю культура є поліготною” (М. Каган). Саме так можемо визначити й обрядову фразеологію, бо кожна мова та фразеологія має свої особливості, вона не може бути адекватно перекладеною жодною ін-